

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות
ממורינו ראש
הישיבה שליט"א

קמ"ו
שנה ג'
פרשת שופטים
תשפ"ו

ליל שישי פרשת
שופטים תשפ"ה

שאלות ותשובות
אחרי השיעור

דברים שנאמרו אחרי
לימוד הדף גמרא

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימי -
יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת שופטים תשפ"ה

פחד מאלול

נלמד קצת בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן לחודש אלול, את התורה בחלק א' סימן קמ"א, יש בליקוטי מוהר"ן כמה תורות מיוחדות שרבינו מכין אותנו בהכנה דרבה לחודש אלול, על תורה קמ"א יש סיפור שלם בחיי מוהר"ן [סי' ל"ט], שרבינו יצא לטייל עם ר' נתן בראש חודש אלול, ושאל רבינו את ר' נתן אם נפל עליו פחד, ואמר רבינו שעל עצמו נפל פחד גדול ונורא כששמע את קול השופר ביום זה, ואח"כ באה בתו אדל ואמרה שגם עליה נפל פחד גדול, ואז גילה רבינו את התורה שעל ידי שהאב נתעורר, גם בניו ממש וגם הטיפות שנמשכו ממנו מתעוררים, רבינו אומר כך בליקוטי מוהר"ן בתורה קמ"א: אם יזכה שירגיש באמת כאב חטאיו, היינו כשימול את ערלת לבבו, כי כל זמן שלבו ערל ואטום אי אפשר לו להרגיש באמת. אני זוכר עובדא שהיה אצל מוהרא"ש בענין זה, שבעת ברית מילה התחנן לאלהיו הנביא, הרי אתה מלאך הברית, תמול לי את ערלת לבבי, היה גם השבוע כאן ברית מילה, וזכינו שהיינו אצל מוהרא"ש כמה שנים ומוהרא"ש הכניס בנו תמימות, גם אני ביקשתי והתחננתי לאלהיו הנביא שימול את לבבי.

רבינו ימול ערלת לבבינו

אני זוכר שפעם אחת היה כאן אחד

מהתלמידים שהיה צריך לעשות ברית מילה לבנו בראש השנה, ושאל מה לעשות אם לנסוע לרבינו, אמרתי לו שאני יודע שיחה ממוהרא"ש בענין זה, אף שהשיחה לא נדפסה, מ"מ יש דברים שאין כותבים כדי שלא יהא מחלוקת על ברסלב, ואני שמעתי ממוהרא"ש שאמר על שלמול את בנו אפשר לעשות שליח, הרי כמעט כל אחד עושה שליח בברית מילה ואינו מל בעצמו את בנו, כך המנהג שהמוהל אומר לאב התינוק שימנה אותו לשליח למול את בנו, אבל למול את ערלת הלב אי אפשר לעשות שליח, חייבים להגיע לרבינו שימול אותנו את ערלת לבבינו האטום, וכשיש לאדם שני בריתות, ברית מילה ללבבו וברית מילה לבנו, הוא צריך לבחור בברית מילה ללבבו כי את בנו הוא יכול למול על ידי שליח, אבל את ערלת לבבו הוא אינו יכול למול על ידי שליח וצריך לבוא בעצמו לרבינו שיתקן אותו.

תמימות ופשיטות אצל מוהרא"ש

אני יכול לספר המון על מוהרא"ש על ענין התמימות והפשיטות שהיה למוהרא"ש, אבל אספר משהו בענין זה, תמיד כשהזכירו אצל מוהרא"ש הזכרה ביום שהיה ברית, היה מוהרא"ש אומר הרי אליהו הנביא מגיע לכאן ואתה יכול להזכיר את עצמך אצלו, ודבר זה לבד הוא סיפור נפלא, כי כל אחד מאמין בדברי חז"ל שאלהיו הנביא מגיע לכל ברית,

רבינו, שכשהאדם מחנך את עצמו אף בניו מתעוררים לקדושה, ולכן בתו של רבינו קיבלה התעוררות בר"ח אלול בעת שרבינו התעורר, ורבינו ממשיך ואומר: כשימול את לבבו וירגיש לבבו גודל כאבו, ויתחיל להצטער ולהתחרט באמת, אזי ירגישו שם כל הלבבות. ולכן אנחנו הולכים להתכונן לנסיעה לרבינו בראש השנה שימול את לבבינו.

תיקון הכללי אצל רבינו

אנחנו נקיים את דברי הצדיק בתמימות, לבוא לאומאן וללכת למקווה וליתן פרוטה לצדקה ולבוא לציון ולומר את עשרת מזמורי תיקון הכללי, ואחרי זה אומרים וידוי דברים, מספרים לרבינו כל מה שעשינו, ורבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן ח'] שכשאדם חוטא, עונו נחקק בתוך עצמותו, ואין העוון יוצא ממנו כי אם על ידי וידוי דברים אצל הצדיק האמת. ואת זה עושים אצל ציון רבינו, לא צריך לראות כלום ולשמוע כלום, טוב מאוד לעשות קבלה טובה שלא לדבר כלל בציון רבינו, אם פוגשים חבר לא מדברים כלום, מחוץ לציון אפשר לדרוש בשלומו, כעת אני נכנס לחדר של הרבי שלי ואני לא מדבר עם אף אחד רק עם הרבי, כפי שהמשנה אומרת ביומא שאומרים לכהן גדול 'ראה לפני מי אתה נכנס למקום אש להבת שלהבת', אני לא יודע אם צריך להידחק להגיע ממש עד הציון... אני חושב שמי שמתחיל תיקון הכללי הכי קרוב שיכול, אוטומטי בסיום תיקון הכללי הוא כבר יגיע לציון, אבל בכל אופן אין להתבלבל מזה, צריך להגיד את התיקון הכללי ולהתוודות איפה שרק יכולים לעמוד בקרבת הציון, צריך כל

ואחרי שאמר להקב"ה שאינו רוצה לבוא כי יש שם בעלי חטא, אמר לו הקב"ה שהוא מוחל לכל מי שנמצא בברית מילה, ומוהרא"ש לקח את הדבר כפשוטו ואמר שכל אחד יכול להזכיר את עצמו אצל אליהו הנביא, אני לא אומר לכם לרוץ לחפש ברית, אבל אם יש כבר ברית בבית המדרש, תשארו שם ותזכירו את עצמכם אצל אליהו הנביא, כשבחור היה ניגש למוהרא"ש לומר שסיים כך וכך פעמים משניות, היה מוהרא"ש אומר לו, עוד מעט אליהו הנביא מגיע לברית, תספר לו את זה, הדיבורים האלו הגיעו מתמימות של מוהרא"ש שקיבל כל דברי חז"ל בפשטות, כשהייתי פעם אצל מוהרא"ש ביבנאל ראיתי שבעת אמירת ברכוני לשלום היה מכופף את ראשו בפשיטות כדי שהמלאכים יברכו אותו, אחרי זה ראיתי שהדפיסו את זה בזמירות של מוהרא"ש, זו מדרגה גבוהה של תמימות, גם במחזור של מוהרא"ש על ראש השנה כתוב שם בברכת כהנים שיכופפו את הראש לקבל את הברכות.

האדם שב בתשובה ומעורר את בניו לתשובה

נמשיך בדברי רבינו בסי' קמ"א: ואזי ירגיש לבבו באמת גודל כאבו ויצטער ויתחרט באמת, ואזי מגודל החרטה, ירגישו גם כל הלבבות של כל הטיפות שנמשכו ממנו ולכל מקום שנמשכו ירגישו שם במקום שהם, הן אותם שנמשכו ממנו ונתהוו מהם בניו ממין בני אדם, והם אותם שנמשכו ממנו למקום אחר חס ושלום. מוהרא"ש היה אומר בשם צדיקים, שאנשים שואלים מתי מתחיל גיל ה'חינוך' אצל הילדים, ואמרו שחינוך מתחיל אצל האדם עצמו, ורואים את זה כאן בדברי

הילדים רואים מה חשוב אצל האבא

כשהאדם הולך להתבודד או שיושב בחדר המיוחד ואומר: רבש"ע אני כבר הולך להיות טוב, אני רוצה לשוב בתשובה, רבש"ע אני כל כך רחוק ממך, רבש"ע תשיב אותי אליך, קרבני אליך. הוא יזכה שאף בניו יהיו בהתעוררות תשובה, רבינו אומר בספר המידות: מי שיש לו בית הכנסת בעירו ואינו נכנס שם להתפלל גורם גלות לבניו. המקור הוא בדברי חז"ל בברכות ח. ויש לזה סברא מובנת, כי הילדים קולטים טוב מה שקורה אצל אביהם, הם מבינים מה משמח את האבא ומה הוא אוהב, ומה לא משמח אותו ומה הוא לא אוהב, וכשהילדים רואים שהאבא קם והולך לבית המדרש, והוא עסוק עם שחרית מנחה וערבית, והאבא לוקח אותם לבית הכנסת בשבת, וכשגדלים הוא לוקח אותם לערבית בימות החול, הילדים גדלים ורואים מה באמת חשוב לאביהם, ומה באמת חשוב בחיים, הם מבינים שהדבר העיקרי של יהודי זה שחרית מנחה וערבית.

להיות שמח בכל תפילה כמו שהיא

נכנסנו עכשיו לחודש אלול, ואנשים שואלים מה לקבל על עצמינו, הדבר החשוב ביותר והעיקרי ביותר זה לקבל על עצמינו ללכת לבית הכנסת כל יום לשחרית מנחה וערבית, ואם התפילה נראית כמו שהיא נראית, נו, אנחנו נהיה שמחים בזה שהלכנו לבית הכנסת והתפללנו, נרקוד אחרי התפילה, וכפי שרבינו אומר [סוף מעשה חכם ותם]: ואם התפילה אינה כראוי והיא כמנעל בשלשה קצוות והבן. וכוונת רבינו היא שנשמח בתפילתנו כמו שהתם היה שמח עם המנעל אף שהיה למנעל ג'

הזמן לזכור מה העיקר ומה הטפל, כי בוודאי חשוב מאוד לומר את תפילת ר' נתן בתיקון הכללי, זה קורע לב, כשאומרים את התפילה חושבים איך היה לר' נתן רוח הקודש וכתב בעבורי את התפילה, הרי לר' נתן לא היו כל הקשיים והמרירות שכתוב בתפילה זו, אבל צריך לזכור לא להתבלבל מזה למי שאין בו כח לומר את התפילה, כי העיקר הוא עשרת מזמורי התהלים שתיקן רבינו.

התעוררות לכל סוגי הבנים

וכשזוכים ורבינו מל את לבבינו בציון, כל הבנים מקבלים מזה התעוררות, הן אלו הבנים שנולדו בדמות אדם, והן הטיפות שנזרקו, ורבינו ממשיך ואומר: גם לטיפות יש לב ושאר איברים [אפשר לראותן במיקרוסקופ]... וכשיתחיל להצטער ולהתחרט באמת, ירגישו שם כל הלבבות של הטיפות, ויתוודע להם האמת האין הם מוטלים במקום הטינופת בשאול תחתית, כי מתחילה נדמה להם שטוב להם, כי הם מזיקי עלמא, אבל אח"כ כשנמול לבם על ידי שנימול לבב אביהם, אזי מרגישים היכן הם, ומתחילים לקונן ולהצטער, ונעשה רעש גדול ביניהם. רבינו ממשיך ומבאר בזה את הפסוק 'ומל ד' את לבבך ואת לבב זרעך': היינו כשימול ד' את לבבו ימול גם לבב זרעו, וירגישו בניו הרהור תשובה על ידי שנימול לבב אביהם, והזמן המסוגל לכך הוא בחודש אלול כי אלול ראשי תיבות 'את לבבך ואת לבב'. בוודאי שבכל השנה אפשר לאדם לתקן עצמו ובכל השנה הזמן טוב לנסוע לרבינו לקבל תיקון, אבל הזמן המסוגל ביותר הוא בימים אלו, בימי הרחמים והסליחות.

[כי כולנו נוסעים לאומאן], אפילו יהודים במצב כזה, שלא זוכרים כל השנה כמעט שום דבר מיהדות, כשמגיע ראש השנה אף הם מתעוררים ורוצים לנסוע ולהתפלל, בוודאי שאברך חסידי שיראת שמים בוערת בקרבו צריך לנסוע לראש השנה, ואיך יכול להיות שיפטרו אנשים מהפרנסה בגלל שנסעו לרבינו לראש השנה, וכי האברך עשה איזה דבר רע בזה שנסע לרבו, אני לא מדבר על בחור צעיר שמישהו שכנע אותו ונסע בניגוד לאביו וכו', אני מדבר על אברך בעל משפחה שיש לו את כל הזכות לבחור את הספר שילמד, למה מחרימים אותו ממשפחתו.

לא להתווכח – רק לטעון ולהתבודד עם ד'

אני אומר את הדיבורים האלו כאן, אבל אתם ח"ו אל תתווכחו ואל תדברו כך עם ההורים, לא עם ההורים שלכם ולא עם ההורים שלה, לכבד אותם ולשתוק כשצועקים, עם הקב"ה אפשר לדבר הכל, בעת ההתבודדות אפשר לומר להקב"ה, רבש"ע למה הנסיעה של רבינו כל כך מבווישת, מה כבר עשיתי רע, למה כל אחד נוסע לכל מקום שרק רוצה, למה מותר לאנשים לנסוע לרבותיהם לארץ ישראל מא' סליחות עד אחרי יום כיפורים, ואני נוסע רק לכמה ימים לר"ה וצועקים עלי איך אני משאיר את אשתי לבד, בימים הקדמונים היו נוסעים לרבותיהם עד אחרי סוכות, ואף בזמן שבית המקדש היה קיים כולם נסעו ועלו לרגל עד אחרי שמחת תורה, לנשים אין חיוב עליה לרגל, ולמה עושים עלי רעש גדול כזה, וכי אני מחוייב לעבוד את השכנים שלי... הרי בסוף כל השכנים והחברים בין כה יעשו מה שהם רוצים, ומה יש כבר באומאן, איזה

קצוות והיה נראה כמו שהיה נראה, התם היה אומר כמה מתוק כמה דבש וכמה סוכר יש במנעל, כן יש לנו לומר על התפילה שלנו, זה נכון שאנחנו חייבים להתפלל אל ד' שמחר נוכל להתפלל יותר בכוונה, אבל אסור לנו להישבר על התפילה שלנו, ב"ה שיש כאן את המנהג שמוהרא"ש נהג אחרי כל תפילת שחרית שרוקדים אחרי התפילה, אנו מודים להקב"ה שאנחנו יהודים ושהנחנו את התפילין, ושהתעטפנו בטלית והתפללנו.

המניעות לנסיעה לרבינו

אשרי מי שזוכה בכל בוקר לטבול במקווה, כשמתחילים לדחות את זה, זה כבר ידחה שוב ושוב, לכן טוב לרוץ מיד בבוקר לטבילה, ואומרים בשקט רבונו של עולם אני רוצה להיות יהודי, אני מתחיל מעכשיו, יש לנו רבי שמלמד אותנו שאפשר תמיד להתחיל מעכשיו, ולכן אנחנו ניסע אליו לראש השנה, מאוד קשה לאנשים לנסוע לרבינו כי הרבה עוברים מניעות מהמשפחה, כל אחד שמתקרב לרבינו עובר שפיכות דמים מחברים או קרובים, מה פשעו ומה חטאתו, מה כבר עשה רע, למה אסור לנסוע לאומאן, אומרים לו שאם יסע לאומאן לא יהיה לו דריסת הרגל אצל משפחתו, והסיבה לכך היא, כי זה הדבר הגדול והחשוב ביותר ביהדות, אין שום תירוץ אחר, הרי כל ירא שמים נוסע לראש השנה לרבו, רק מי שאין בו יראת שמים לא נוסע, יש כאן באיזור ליברטי בחור מבוגר וקשיש שהוא רב הקהילה הקודמת של ליברטי, כבר אין כאן קהילה הם סך הכל ארבעה אנשים, אבל הוא הרב, והוא התקשר אלי אם אפשר לארגן איזה מניין לראש השנה

לציון ולהשיח את הלב ולבכות, ומטורח הדרך כשהם נעמדים בציון אין להם שום רגש ובוודאי שלא בכי, ולא מבינים למה בכלל הגיעו לציון, הם מתגעגעים הביתה לבית ולחברה ולבית מדרש שלהם, ולידו עומד מישהו בציון ועושה קולות, צריך לדעת שאנחנו צריכים להגיע לציון ולתת פרוטה ולהגיד תיקון הכללי ולהתוודות, וזהו, מי שזוכה להשיח את הלב ולבכות, זה מצויין, ומי שלא, זה גם מצויין, תעמוד ליד הציון ותגיד בקרירות את המילים: רבינו, קוראים לי יואל בן רייצא רעכיל הגעתי מניו יורק לכאן כי אתה אמרת שאתה יכול לתקן אותי, אני מבקש ממך שתעזור לי, אני לא יודע בדיוק מה אתה עושה, אני עומד כאן לידך ותתקן אותי, יש לי חבילות של עבירות שאני רוצה להיפטר מהם, ואגב אשתי ביקשה גם להזכיר כמה דברים, יש לי בן אחד שיש לו בעיה כזאת ובן אחר עם בעיה כזאת. וזהו, תחזור לאכסניא שלך, היית אצל רבינו והקשבת לדברי רבינו ואמרת את עשרת המזמורים, מכאן הכל רווח, ואם זכית והבאת את הילדים של רבינו ונתת להם דרך מה נכון לעשות, שצריך לבוא לראש השנה של רבינו, זה הדבר הטוב ביותר שאתה יכול לעשות להם.

להינזר מפגעי הטכנולוגיה

אחד מהדברים שיש טענות על ליקוטי מוהר"ן, שהוא מדבר יותר מדי מפגם הברית וקדושה, אבל זה האמת, כי זה העיקר, מידת היסוד זה היסוד של היהודי, וחייבים להתעורר לקראת הנסיעה לרבינו להיות שמור בקדושה, ואם ח"ו יש כלי אסור או שאין סינון כראוי, זה הזמן לתקן את זה, כי אולי אתה חושב שבשבילך זה

כיף יש בנסיעה, הנסיעה קשה מנשוא, נוסעים ונוסעים וזה לא נגמר, רואים קצת את גדולת הבורא, כי רואים כמה העולם גדול, עוד מדינה ועוד מדינה, עוד גבול ועוד גבול, רואים את ההרים הרמים שלא נגמרים, עוד עיר ועוד עיר, אחרי זה נעמד איזה בעל דרשן שביקשו ממנו שידבר כדי לא לאבד שני מתפללים, והוא צועק: אין לאנשים מה לעשות ונוסעים להם לאומאן. מה זה 'נוסעים להם', לאן בדיוק 'נוסעים להם', אולי שהבעל דרשן יבוא פעם אחת ויטעם את הנסיעה הזאת ויבין בדיוק איך הנסיעה הזאת מפרכת.

רבינו נותן לנו תקווה

ומה הסיבה שאנחנו נוסעים 'לנו' לאומאן, כי יש שם רבי שהבטיח שהוא יכול לתקן אותנו, אנחנו בעיקרון אבודים לגמרי, כי לפי מה שהצדיקים כתבו בכל הדורות אנחנו נראים כאבודים, אולי יש לנו כובע וחליפה יפה, אבל לפי מה שכתוב בתוך הספרים אין לנו מקום בעולם, ואילו כאן יש רבי שאומר 'תבוא אלי ואני אתקן אותך', אי אפשר בכלל לתאר את הבכיות והתעוררות תשובה שיש בציון רבינו, כפי שרבינו אמר: הרבה היו רוצים שהראש השנה שלהם יהיה כמו הערב ראש השנה שיש אצלי. זה נכון שאנשים מבקשים גם על שידוכים ופרנסה, אבל רובם ככולם בוכים על דבר אחד שרוצים להיות ירא שמים.

לעשות את הדברים בפשיטות – ולא להמתין לאורות

אני רוצה לדבר מעוד נקודה, שיש אנשים שכל הדרך הם כבר קיוו להגיע

אל תנסה להסביר לה שאתה צודק, תצדיק אותה, ותעזור בבית, תגיד לה שתלך לנוח ואתה תשמור על הילדים.

לא לצעוק ולא להפחיד בבית

בכל ערב שבת מגיע השטן לביתו של היהודי לנסות להכניס איזה מחלוקת בבית ולהרוס להם את השבת, וצריך לפני שבת להתפלל על זה: רבש"ע תעזור לי שלא אאבד את הדעת, רבש"ע תעזור לי שלא אצעק בבית. כשהילדים הפכו משהו והאבא צועק עליהם, הוא יכול להפחיד אותם ולפגוע בהם לכל החיים, הרי אתה רוצה להיות אבא טוב ולהיות בקשר עם הילדים שלך, כעת אין להם ברירה והם נשארים לישון אצלך, אבל כשיגדלו הם לא ירצו לדרוך אצלך, ואתה תשאל את עצמך למה הם לא מגיעים אלי, הרי אני אבא כזה טוב, והתשובה היא שלילדים שלך יש פחד ממך, כי הם הזיזו משהו וצעקת עליהם, אברך צריך לחפש עצות שלא יתעצבן, שלא יהיה בבית דברים שיכולים להפריע לשולחן שבת, אם סוחבים את המפה מפה לשם, תנסה להדביק את זה, אבל אחרי כל העצות אתה חייב להגיע לתפילות, לבקש מהקב"ה שלא תצעק, וגם כשאתה צריך להעיר לילדים אל תכניס בהם פחד ח"ו.

לכבד את האשה

ובוודאי שלא צועקים על האשה, אין לנו מושג מה היא עוברת, ואם היא בוכה וצועקת תקשיב לה, אין לך בכלל מושג מה עובר עליה ואיזה פחדים יש לה, אל תזלזל בה, ואל תגיד לה שהיא אומרת שטויות, פשוט תהיה שם ותקשיב, אין לך מושג מה עובר עליה, אנחנו אומרים

לא יזיק, הרי הילדים שלך מסוגלים בדקה אחת לפרוץ ולהיכנס למקומות הגרועים, ולא שווה להחזיק כלי כזה רק בגלל שפעם אחת היית יכול להזמין בגד בכמה דולר יותר זול על ידי זה, בגלל שחסכת כמה דולרים בסוף הוצאת המון המון כסף על טיפולים לילדים שנפלו לעבירות, הרבה ילדים סיפרו לי שנפלו בעבירות בבית, ההורים היו הורים טובים ובכלל לא ידעו מה הילדים עושים עם המכשירים שלהם, ודבר זה היה מהיסוד היסודות אצל רבינו לבוא אליו במחשבות נקיות.

קדושת המחשבה – על ידי הצדיק

וזה גם הטעם שנוסעים לרבינו לראש השנה, כדי להשיג מחשבות טהורות, תסתכלו בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן רי"א] מה שרבינו כותב: מה שהעולם נוסעים על ראש השנה לצדיקים, כי עיקר המתקת הדינים אינו אלא על ידי קדושת וטהרת המחשבות, ואי אפשר לבוא למוחין זכין כי אם על ידי התקשרות לצדיקים. אפשר לקבל המתקת הדינים דהיינו חיים מתוקים בעולם רק על ידי קדושת וטהרת המחשבות, ואת זה מקבלים אצל הצדיק, כי הצדיק מלמד אותנו מה זה שלום בית, רבינו אומר לנו למסור את הנפש כדי שיהיה שלום בית, כי על ידי זה זוכים לשמירת המחשבה, כשהאברך מחפש אצל אשתו נקודות טובות הוא זוכה לקדושה, כמובן שתמיד יצטרכו עדיין לעבוד על קדושה, אבל הפתח לקדושה הוא השלום בית של האדם, מי שאין לו שלום בית אין לו סיכוי שיהיה לו מחשבות קדושות, אצל רבינו זה היה יסוד היסודות, ומוהרא"ש תבע את זה מאיתנו בלי סוף בדרשותיו ומכתביו, מוהרא"ש אמר לנו לא להתווכח בבית,

נוסעים לרבינו שיתקן אותנו ויחזיר לנו את המוחין דקדושה ואת השלום בית, ושיהיה לנו סבלנות ללכת איתה, גם אם היא רוצה לשבת הרבה זמן אצל ההורים שלה, אל תזרו אותה, נכון שזה לא כל כך נוח לך לשבת שם, תשב שם בסבלנות, וכשהיא אומרת לך שהיא 'כבר' מגיעה והיא עדיין מתעכבת, תיזכר מה קורה כל יום כשאתה אומר לה שאתה 'כבר' מגיע הביתה אחרי מנחה מעריב, ולוקח לך קצת יותר זמן... אומרים מהרה"ק מסאטמאר זי"ע שאמר על המשנה חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת, 'שוין' [כבר] לקח להם שעה אחת.

ההליכה לציון רבינו

אנחנו נמשיך להתפלל ולהתגעגע להגיע לרבינו, ועל ידי זה נוכל להגיע, נבקש מהקב"ה שיהיה לנו ישוב הדעת להתפלל שם, ולזכות להיות בציון ולקבל את כל התיקונים, צריך לדעת שכל פעם שהולכים לציון מתחילים את הכל מחדש, אברך שואל אותי מה לעשות אחרי שהלך פעם אחת ואמר תיקון הכללי ונתן פרוטה לצדקה ואמר וידוי דברים, ואחרי זה הוא מגיע שוב, האם לסיים את כל התהלים, אמרתי לו שאפשר לסיים את כל התהלים אם הוא רוצה אבל צריך לדעת שכל פעם שמגיעים לציון מתחיל הכל מחדש, נותנים עוד פעם פרוטה לצדקה ומתחילים תיקון הכללי מחדש עם וידוי דברים, ר' נתן אמר שהוא היה רוצה לחזור שוב גלגול לעולם הזה אם יתנו לו ללכת עוד פעם אחת לציון, על אף שכבר היה מאות פעמים, וצריך לדעת שצריך להיכנס לציון בלבוש מכובד, יש דרך לבוש לצאת לקניות ולטיולים ויש דרך לבוש כשנכנסים לרבי,

את זה בסליחות 'חלים כמבכירה מעברת משואך', אנחנו מלאים בפחד בימי הדין כמו אשה מבכירה המלאה בפחד, ואל תגיד 'אני לא מטפל', כי אתה יכול להיות מטפל ברגע, רק להקשיב וזהו, זה מה שהמטפל עושה, אברך אחד סיפר לי השבוע שהוא פגש מטפל מאוד גדול, ושאל אותו שיגיד לו את האמת מה הוא עונה למישהו שיש לו בעיה אמיתית ואין לו מה לעזור לו, ענה לו המטפל שהעיקר זה להקשיב, והוא מקשיב לאנשים ואומר להם לבוא שוב ושוב, וכך מקשיב להם כל הזמן לבעיות שלהם, חבל שהוא לא יודע לתת להם את העצות של תפילה ונקודות טובות ותורה ולדון לכף זכות... לכל הפחות אנחנו נהיה מטפלים בבית, להקשיב וזהו, ותפייס אותה, בפרט כעת לפני שבת, כפי שמבואר בתיקוני זוהר [תיקון כ"א] שהאדם חייב לפייס את אשתו לקראת שבת, ושואל הזוהר מה יעשה האדם שלא רב עם אשתו, מתרץ הזוהר שאע"פ כן יפייס אותה. מה הכוונה לפייס, הכוונה זה לתת לה דברי פיוס ומילים טובות, להגיד כמה שמעריך אותה, ולהגיד שיעזור לה בכל מה שהיא רק רוצה.

לעשות חסד בתוך הבית

יש אנשים שמאוד אוהבים לעשות חסד, אשרי להם, אנשים רצים לעזור לכל מי שרק מבקש עזרה, זו באמת מצוה גדולה, אבל כדאי מאוד להכניס את האשה גם בין האנשים שצריך לעשות איתם חסד, ואל תגיד שמה שאתה עושה לה היא לא מרוצה, מה היא שונה ממי שקיבל פנצ'ר בגלגל, וממי שנשאר תקוע באמצע הכביש בלי דלק, זה מאוד מאוד חשוב לעזור לאנשים, אבל גם חשוב לעזור לאשה, ולכן אנחנו

הוא תאב וחפץ ומתגעגע לקדושה עצמה. אין מה להסתכל על חברים, מה חבר יכול לעזור לך, הוא לא יכול לעזור לעצמו, כשח"ו מגיע מידת הדין על האדם אף חבר לא יעזור לו, אם יקחו לך את הפרנסה ח"ו החבר יכול לעזור לך אולי שבוע או שבועיים, ואם ח"ו יש בעיות עם הילדים מי יכול לעזור, רק רבינו יוכל לעזור.

לעזור כל השנה כדי שיוכלו לנסוע לרבינו

רק על דבר אחד צריך להסתכל, שהאשה תהיה בצד שלך, ברוך השם שכאן אצל תלמידי היכל הקודש האברכים נוסעים בשמחה, מהבית דוחפים אותם לנסוע, ולכן צריך להקפיד לדבר יפה בבית כל השנה, ואז לא תהיה מניעה מהבית, כי זה באמת לא קל שנוסעים מהבית לשבוע להיות אצל רבינו, אבל הן עושות זאת בשמחה כשהבעל עוזר כל השנה בבית, אני רואה אברכים אחרי שחרית הם רצים הביתה לעזור עם הילדים, כל הכבוד להם, צריך לעזור בבית ובפרט כשהילדים קטנים, זה באמת לא קל לנשים שהבעל נוסע לשבוע אבל הן גם רוצות לזכות לסניגור ליום הדין, בהתחלה הייתי אומר לנשים שנשארים לבד שילכו להיות בחג אצל חברות, ואז אחרי זה שמעתי איזה מחלוקות קרו מזה... כל אחת רצתה לחנך את הילד של השני, והיום אני אומר שכל אחת תלך לאחת שהיא כבר בין כה מסוכסכת איתה... שלא יעשו מחלוקת חדשה, הרי במשך שבוע שלם שילדים נמצאים לבד הם רבים זה עם זה, וזה מתכון למחלוקת בין הילדים ואז האמא נוקמת את נקמת ילדיה, והאמת הוא שהכי טוב זה להישאר בבית, לא תמיד כדאי ללכת להורים אם יש אנשים שמחפשים לפגוע, לפעמים יש איזה דוד שצריך לחנך והוא

יש אנשים שחושבים שלא צריך לסחוב את השטריימל והכובע, זה ממש קטנות הדעת, מי שקשה לו שיביא לי את הכובע והשטריימל שלו, ואני והילדים שלי נסחב לו את זה, כשנכנסים לצדיק צריך להיכנס בלבוש מכובד, אבל אל תעירו לאף אחד שנמצא בציון, זה לא קשור אלינו, הם מגיעים לרבינו, גם אם אתה רואה משהו עם עגילים זה לא קשור אליך, הוא בא לרבינו, וכך יהיה כשמשיח יבוא, ויקבץ נדחינו מארבע כנפות הארץ, אנחנו נבוא לציון עם דרך ארץ.

בחיובות המניעות

ד' יעזור שנוכל להתכונן כראוי, וכל המקורבים החדשים שעוברים כעת את המניעות הקשות צריכים לזכור מדברי רבינו בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן ס"ו]: ועל כן ראוי לאדם לדעת כשיש לו מניעות גדולות מאוד באיזה דבר שבקדושה, ידע ויבין מזה, שזה הדבר שרוצה לעשות הוא נחשק גדול מאוד ודבר יקר מאוד, ובפרט כשרוצה לנסוע לצדיק האמת, שבזה תלוי הכל, אזי יש להאדם מניעות גדולות רבות מאוד, ומזה בעצמו יבין האדם גודל מעלת הנסיעה. רבינו אומר שם 'שבזה תלוי הכל', כל התורה והתפילה והשלום בית והפרנסה הכל תלוי בנסיעה לצדיק, וכשיש לאדם מניעות אין לו להישבר מזה, ורבינו ממשיך ואומר: אין לאדם לפטור את עצמו ולמצוא לעצמו תירוץ שהוא אונס, וחז"ל אומרים חשב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה כאילו עשאה, כי כל זה נאמר רק למי שרצה לצאת ידי חובתו ואכן יצא בזה, אבל מי שאינו רוצה רק לצאת אלא רוצה באמת בדברי הקדושה מה מועיל לו מה שאמרו לו חז"ל שהוי כאילו עשאה הרי

יגיד שנהיה למוהרא"ש ולא לזנב, ויתחיל להגיד שאסור להיות כמו המן ואומן... אני אומר לכם ממה שסיפרו לי, הכי טוב זה להישאר בבית.

להכיר טובה בבית שנותנים לנסוע לרבינו

אני אומר לכם את כל זה כדי שתזכרו מזה שקשה להן ותכירו להן טובה, אני זוכר שכשנכנסתי למוהרא"ש לספר על המניעות שיש לי לנסיעה לאומאן, הוא שאל אותי, ומה אשתי אומרת על כך, אמרתי לו שאשתי אומרת שאני יכול לנסוע, הוא ממש התפעל מזה, ואני לא ידעתי שיש אנשים שצריכים לברוח מהבית בהיחבא כדי לנסוע, כל שבוע הוא שאל אותי מחדש אם היא מסכימה והוא התפעל מזה, כנראה שרצה להכניס לי לראש שאדע מה חשוב באמת, לא משנה מה פלוני אומר ומה אלמוני חושב, העיקר

שבבית יהיו איתי, שאר הדברים הם דברי הבל, ואני כל הזמן סיפרתי לו שיש לי מניעות קשות, והוא שוב פעם שאל מה אשתי אומרת, לקח לי זמן להבין שבאמת הכל זה הבל, ומוהרא"ש גם אמר לי לקנות לה מתנה על כך שהיא נותנת לי לנסוע, ד' יעזור שנוכל להתכונן כראוי, אנ"ש נוהגים להיות בתענית דיבור בראש השנה, זה לא כ"כ קשה, אנחנו מתפללים מנחה בזמן הדלקת הנרות, בעת התפילה בין כה לא מדברים, ואחרי זה יש סעודה קצרה, בערך שעה אחת, ואפשר להתאפק ולא לדבר, אחרי זה ממהרים לישון כי צריך לקום בעלות, נשאר קצת כמה דקות אחה"צ שצריך להתאפק, ולכן נדבר על אומאן רק בחג הסוכות, כי אנחנו צריכים רחמי שמים, יש גזירות קשות המרחפות, ואנחנו בעז"ה נבטל אותן אצל רבינו.

שאלות ותשובות אחרי השיעור

חסידי ברסלב, אבל אם אתם יודעים על חסידי ברסלב שלא יכולים לטוס, נארגן להם כאן אש"ל מלא, אני מאוד רוצה שיהיה כאן מניין.

ש. מספרים שנוסעים לאומאן ורואים ישועות, והחיגר התרפא וכו', מה עושים אלו שלא רואים שמתרפאים ונשארים חיגרים ברוחניות ובגשמיות גם אחרי שנסעו לרבינו?

ת. שאלה זו לא קשורה לאומאן ולא לברסלב, אפשר לשאול את זה על כל דבר, כתוב בתורה שמי שיעשה כך וכך יהיה לו שפע, כתוב מצדיקים שמי שיעשה סגולה זו וזו תהיה לו עשירות, והוא רואה שזה לא עובד, אין תירוצים על שאלות כאלו, הצדיק אמר שמי שיבוא אליו תהיה לו שנה טובה, אנחנו מגיעים ומאמינים ולא שואלים שאלות.

אם אתה ממש רוצה תירוצ, תסתכל מה שרבינו אומר בספר המידות, שלפעמים הקב"ה מחליף גזירת מיתה בעניות, לפעמים היה האדם צריך לעבור גזירה נוראה מאוד, ורבינו המתקן לו את הגזירה בקושי בפרנסה.

האמת היא שלא מתרצים שאלות כאלו, מישוהו שואל את מוהרא"ש שיש לו שכן שמחלל שבת ועובר על ג' העבירות החמורות, ויש לו עשירות, ואילו הוא מקפיד על קלה כבחמורה ואין לו לחם לאכול, והאמת היא שלא מתרצים בכלל שאלות כאלו, מקבלים את הכל באהבה, ויודעים שיש חשבון על כל דבר, ומה שהתורה אומרת עושים, ומה שהצדיק אומר עושים.

ש. אברך הגיע לאומאן בשנה הראשונה ואז הוא הרגיש התעוררות נוראה, הוא

אפשר לשאול שאלות, אבל רק על אומאן, עד הנסיעה אפשר לדבר רק מאומאן.

ש. אברך שואל שהוא לא יכול עדיין לנסוע לאומאן, הוא ממש בתחילת ההתקרבות ויש לו מניעות, האם יש ענין שיסע לקיבוץ בירושלים או במירון.

ת. איפה הוא גר?

ש. באמריקה.

ת. מי שלא יכול לבוא לרבינו לאומאן, שיתפלל איפה שיש מנין אנשי שלומינו חסידי ברסלב, אין שום ענין להיות דווקא בירושלים או במירון, צריך להגיע לאומאן, אבל מי שעדיין לא יכול להיות, שיתפלל במקום שיש מנין חסידי ברסלב.

כל הדמיון שנשמת רבינו בירושלים זה דמיון חדש של השנים האחרונות, אני הייתי בחדרו של מוהרא"ש ומישהו התקשר אז למוהרא"ש הוא היה משפיע בברסלב, ואמר שהוא חושב שרבינו נמצא באומאן ממול הציון, היה שם פעם הכנסת אורחים, אני לא יודע מה יש היום, כמובן שמוהרא"ש שלל את זה מכל וכל, וראיתי לאחרונה ב'אשר בנחל', שכבר לפני שלושים שנה אמרו את זה למוהרא"ש, ומוהרא"ש כותב שזה דמיון גדול, כי שמע מעדות נאמנה מאנשי שלומינו שידועים איש מפי איש בדיוק היכן ציון רבינו.

כל מי שלא יכול להגיע לרבינו, אם זה בגלל שמחה, אם זה בגלל בעיות בגבולות, או שאר מניעות, אני מאוד רוצה שיתקיים מנין כאן בקרית ברסלב, אני לא יודע מה לעשות, כי אני לא רוצה להגיד לאנשים להישאר כאן, ואני לא רוצה להביא סתם אנשים שאינם

להרתיח רואים את כל הפסולת שיוצאת משם, כן הוא קודם ההתקרבות לצדיק חושבים שהכל טוב, אבל כשמתחילים להזדכך רואים את כל הפסולת שמתחילה לצאת, וצריך להחזיק מעמד וכך נהיים צדיקים.

ש. האם יש להקפיד על המנהג לא לישון ביום ראש השנה אף שזה מאוד קשה?

• ת. זה לא סתם מנהג, זה מנהג שנפסק בשו"ע [עי' ברמ"א סי' תקפ"ג סעיף ב'], חסידי ברסלב חייבים ללמוד שולחן ערוך, כעת באלול זה זמן נכון להכניס בתיק של הטלית ותפילין 'משנה ברורה' קטן, וזה זמן ראוי לחזור על ההלכות של כל החגים הקרבים ובאים.

• הפוסקים מביאים שיש לקום לפנות בוקר ואסור לישון ביום, על פי הירושלמי שמי שיושן בתחילת השנה ישן מזלו כל השנה, אחרי חצות יש בפוסקים מקום להקל, אבל לא כדאי להיכנס למיטה לישון, מי שנרדם נרדם, הבעלי תפילה יכולים להקל כדי שיוכלו להתפלל לפני העמוד כמובא בהלכה.

• אשרינו מה טוב חלקינו שזכינו להתקרב לרבינו, אומאן ראש השנה, ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו.

ממש הרגיש שרבינו מקרב אותו, ושנה אחרי זה הוא נסע שוב, והרגיש קרירות גדולה, האם זה סימן שרבינו זורק אותו ולא רוצה אותו?

• ת. ממש לא, זה סימן שהוא מצפה להרגיש את מה שהרגיש בפעם הראשונה, יש הרבה פעמים שאנשים מצפים למשהו מסויים ואז מתאכזבים, כשפתחנו את הבית מדרש בווייליאמסבורג בחג השבועות, כולם התעוררו והיו מאוד שמחים, ובשנה הבאה כולם כבר חיכו להרגיש מה שהרגישו בשנה הקודמת, והתאכזבו, אנחנו נוסעים לרבינו בלי לצפות לרגשות מסוימות, נוסעים ועושים את מה שצריך.

ש. אברך ביקש לשאול, הרי הוא נוסע לרבינו רק כדי לזכות לטהרת וקדושת המחשבה, ודווקא אחרי שחוזר מרבינו יש לו כאלו הרהורים ומחשבות נוראיות שלא היו לו מעולם?

• ת. הרבה שואלים את השאלה הזאת למוהרא"ש, והתשובה נמצאת בשיחות הר"ן [שיחה ע"ט], שכשהאדם מתקרב לצדיק באים עליו הרהורים, כי זה כמו כלי של מים שמניחים על האש, והמסתכל נראה לו כאילו שהמים צלולים, אבל כשהמים מתחילים

דברים שנאמרו אחרי לימוד הדף גמרא

ברוך השם מיר האבן זוכה געווען צו לערנען א דף גמרא

לכמה גבירים לכסות את כל החובות?

ת. מי זה 'יעלו', אם אתה מתכוון אלי, תשאל ברור, למה ראש הישיבה לא עולה לעשירים, תן לי עוד עבודה...

אחרי דף צה.

השבוע אנחנו כבר הולכים לברך את חודש אלול, צריך להכין תוכניות איך ננצל את החודש, הדבר הכי טוב שאפשר לתכנן זה לימוד גמרא, לקבוע ללמוד כל יום דף גמרא או שני דפים או שלושה דפים, זוהי ההכנה הטובה ביותר לימים הנוראים.

למדנו היום על איסור ניחוש, רבינו אומר בספר המידות [ערך הצלחה אות ט']: 'כיון שלא הזכיר אלא צד אחד הטוב ולא ההיפך אין זה ניחוש'. כי זה רק לחזק. למדנו היום ששמואל בדק בספר, ורבינו גם מביא את זה בספר המידות [ערך דעת אות י"ד]: כשאדם רוצה לידע איך להתנהג באיזה דבר, יפתח ספר ויבין איך להתנהג.

ש. אם אני יודע על משהו שהוא יתרום למוסדות על טהרת הקודש, האם אפשר להגיד לו שחלק מהכסף הולך למוסדות בארץ ישראל על טהרת הקודש?

ת. אפשר להגיד שהמוסדות שלנו בנויים בצורה כזאת שלא לוקחים כסף מהערב רב.

ש. יש אנשים שהם מאוד חמים לתת אוכל לאנשים, ויש כאן את בית התבשיל. האם אפשר לאסוף בקמפיין ולהגיד שמחלקים אוכל?

שיחות אחרי מסכת חולין דף צד.

צריך לבקש מהקב"ה שנזכה לא להיות אחד בפנה ואחד בלב כפי מה שלמדנו היום בגמרא, ואני רוצה מאוד לבקש ממכם שתעסקו בצדקה, תסייעו לקמפיין, אני שאלתי את האברכים מה הם חושבים לכמה אפשר להגיע, אני חשבתי שאפשר להגיע לסכום יותר גדול, אבל המומחים כאן הורידו לי את האף...

ש. אלו שעושים קמפיין מזויף כאילו שמישהו מכניס וכו' האם זה גניבת דעת הבריות?

ת. אין כאן גניבת דעת כי כולם יודעים את הסוד, ב"ה שאצלינו בקמפיין הכל אמיתי.

הסכומים הקטנים הם חשובים יותר מהסכומים הגדולים, כי זה צדקה באמת, אנשים הולכים ומגייסים דולר אחרי דולר, כמובן שצריך גם את הסכומים הגדולים, אבל יש חשיבות מיוחדת לקטנים, ואני רוצה להגיד לכם מה שר' נתן אמר לנכדו של רבינו: הענין של רבינו יתגדל ויתפאר מאוד עם הכסף שלך או בלי הכסף שלך, אבל זה יהיה יותר יפה כשזה יהיה עם הכסף שלך. אני אומר לכם אותו דבר, היכל הקודש לא הולך להיסגר, זה יהיה עד ביאת המשיח וזה יביא את המשיח, ואם תשים יד לעזור זה יהיה מאוד יפה.

ש. האם לבקש סכומים יותר גדולים או לבקש יותר כסף מיותר אנשים?

ת. צריך להתרכז בשני הדברים.

ש. האם זה לא יהיה דבר יותר טוב שיעלו

לו דבר כזה, כשאני רואה באמצע השנה שיש לי קצת כסף מיותר ואני רוצה לקנות לילדים שלי מתנה זה דבר יפה מאוד, אבל אסור לשים על ההורים את העול שהם חייבים לקנות הכל לפני החתונה.

ש. ואם למישהו יש כסף לשלם הכל לפני החתונה?

• ת. הוא צריך להתחשב עם אלו שאין להם, וכדאי להיזהר לא להוציא עיניים של אחרים ולא לקנות את המתנות עכשיו, שיקנה שנה אחרי החתונה, ואז אף אחד לא בודק מי קנה מה וזה לא מחייב את אלו שאין להם.

• בעז"ה בשבת אני מכניס ספר תורה, וקניתי 'יד' לספר תורה מכסף טהור, אין לכם מושג כמה זה עלה, ארבע אלף דולר, סך הכל יד קטן לספר תורה, שורה של כפתורים לטלית עולה מאה וחמישים דולר, מי שרוצה לקנות עטרה של שבע שורות צריך לשלם מעל אלף דולר לעטרה.

ש. מי שלא נמצא כאן בקהילה אבל הוא מקשיב לשיעורים האם הוא יכול לחיות כך אצלו בבית, למשל שיגיד לילד שלו שהוא לא קונה מתנות ואם ירצו שיקנו אחרי החתונה?

• ת. אי אפשר לעשות את זה בכל דבר, למשל אם יש לו ילד שלומד בתלמוד תורה, וכל החברים של הילד עשו להם בר מצוה באולם, אני לא חושב שמותר לאבא לעשות לילד שונה מכל הכיתה, ברור שיהיה הרבה דברים שהוא יוכל לחתוך בהוצאות החתונה לבנו אבל הוא לא יכול לבטל את הכל.

אחרי דף צו.

• בגמרא היום יש חיזוק רב למלמדים לדעת איך לדבר עם התלמידים, כי הגמרא מספרת ששמואל ראה שבר פיולי מנקר את הבהמה שלא כדין, אמר לו שמואל שינקר יותר עמוק ואם לא הייתי רואה אותך היית מאכיל אותי

• ת. כל מה שתגיד זה נכון, כי ב"ה יש כאן הכל בקהילה, ר' לוי יצחק היה אומר שכשאוספים לטיסה לרבינו מותר להגיד שהולכים לאסוף להכנסת כלה כי על ידי רבינו זוכים להכנסת כלה, ובוודאי שכשאומרים למשהו שזה באמת כאן, מה שרק תגיד יש כאן, הייתי אצל גביר גדול במאנסי וקצת התגריתי בו, אמרתי לו, הרי אתה בעל צדקה גדולה ונתת המון כסף להכנסת כלה, אני נתתי יותר ממך, כי מאתיים חתונות שילמתי לאנשים לגמרי, הם לא שילמו כלום, כל מי שחיתן בישיבה לא שילם כלום, הוא הודה לי, במקום שאשלם לאנשים את התזמורת ואת הזמר ואת כסא הכלה, נתתי להם מקום לחתן שם.

• וזה לא רק חתונה, כשאתה מדבר עם הבחורים ומלמד אותם שלא ישגעו את ההורים ולא יסחטו אותם בהוצאות החתונה, בשטריימל יקר ואויפרוף יקר, אין לך הכנסת כלה גדולה מזו, האם רק כשאתן עשר אלף דולר לחתן לשטריימל זה נחשב להכנסת כלה, מלמדים כאן את הבנות מה זה אומר שהאבא עובד קשה לכסף, מלמדים אותן שאי אפשר לבקש מהאבא כל שנה ילקוט חדש כי בסוף הוא יקבל התקף לב.

ש. כשאברך רוצה גביע יפה או מנורה יפה האם הוא אברך בעייתי?

• ת. ממש לא, אם הוא אוהב כלי כסף שיקנה לעצמו, אתה לא מתאר לעצמך כמה ויטרינות נהדרות יש כאן בקריה, הייתי אתמול לבקר אצל אחד החברים, הויטרינה שלו שווה לכל הפחות חמישים אלף דולר, יש לו קערה ונטלה מכסף טהור, אבל אבא שלו וחמיו לא שילמו את זה, תתחתן ותראה אם יש לך קצת כסף ותקנה מה שאתה אוהב, אתה לא שמעת ממני אף פעם בדרשות שאסור להחזיק כלי כסף, אבל הדבר הזה שעשו שכל אבא חייב לקנות לילדיו את כל הכלי כסף זה דבר נוראי, אני קניתי לחתן שלי מנורה מאוד יפה, שנה אחרי החתונה, אני מאוד אוהב אותו ורציתי לקנות לו מתנה, אבל לפני החתונה לא קניתי

ש. מה לעשות שאנשים נותנים השנה פחות משנה שעברה?

- ת. גם מי שנותן השנה פחות כסף, אבל תשמע שאנשים נותנים את זה ביותר חמימות ויותר רצון, אנשים יותר מחוברים למקום כאן

אחרי דף צת.

ש. הייתי מאוד שבור שהתקשרתי שעות לאנשים לקמפיין ואנשים לא נתנו, אחרי זה הלכתי קצת לגייס כסף בקאנטרי כאן ליד ואנשים נתנו הרבה.

- ת. צריך לעשות את הקמפיין קצת אחרת לשנה הבאה, אני רוצה שחץ ממה שיראו כמה כסף הכניסו, יראו כמה שעות הלכו לגייס כספים, כי מה יעשה מי שהלך לקאנטרי ולא נתנו לו כלום.

ש. אבל אנשים סתם יגידו שהלכו כך וכך שעות?

- ת. גם עכשיו אנשים יכולים להכניס כסף שלהם ולהגיד שהם לקחו את זה מחברים, אני מדבר על מי שרוצה להיות אמיתי, הוא אומר כמה שעות הוא הלך לגייס כסף, יש אברך שהולך שעה אחת ועושה חמש מאות דולר, ויש אחד שהולך חמש שעות ועושה מאה דולר, ויש מי שהולך כמה שעות ולא עושה כלום.

- עצם הדבר שהולכים לגייס כסף ומתקשרים לאנשים זה דבר עצום מאוד, זה זיכוכ עצום, ובנוסף לזה אתם תרגילו את עצמכם לתת צדקה, כי כשמישהו יתקשר אליכם או ידפוק אצלכם בדלת, אין סיכוי שלא תתנו לו משהו אחרי שהרגשתם את זה על בשרכם, וכך תהיו יהודים כשרים שנותנים צדקה.

- כשהייתי אברך צעיר הייתי הולך הרבה לגייס כסף לצדקה, והייתי רואה שאנשים בכלל לא שמו לב שאני נמצא שם, אני מבקש צדקה והם ממשיכים בשלהם, אפילו לא מראים עם היד שאין להם, והיום אני כל כך רגיש לראות

דבר אסור, וראה שמואל שבר פיולי מתחיל לפחד והידיים מתחילים לרעוד והסכין נפל לו מהיד, אמר לו שמואל אל תפחד כי מי שאמר לך לעשות כך את הניקור הורה לך כר' יהודה, ורש"י כותב שמואל אמר לו, אל תפחד אני לא חושד שאתה רשע או שאתה עם הארץ. וכך צריכים המלמדים ומגידי שיעור להקפיד שהתלמידים לא יחשבו שחושדים אותם שהם רשעים או עמי הארץ אלא שמעריכים אותם.

אחרי דף צו.

ש. ראש הישיבה השאיר הודעה בטלפון שמי שעשה פחות מאלף דולר זה לא נחשב שעשו משהו לקמפיין, האם הסכום הזה זה חל גם על נשים?

- ת. ממש לא, אבל אני חושב שאברך שמביא רק 300 דולר לקמפיין, זה לא נחשב שהוא באמת עשה משהו.

- אני לא יכול לשבת אתכם היום הרבה כאן, אני ממהר כי אני עושה היום חלאקה לנכד, אני לא ממש מרגיש שאני סבא שעושה חלאקה לנכדים, כי אני אברך צעיר שעושה עדיין חלאקה לבנים שלו, אבל עוד כמה שעות כשאלך עם הנכד לתלמוד תורה אני אשב בצד עם הסבים...

ש. כשמישהו מגיע אלי לדבר באמצע התפילה במקום שמותר לדבר, כמו בקרבנות, האם להתעלם מזה שהוא מדבר או להיות נודניק ולהגיד לו שאני לא מדבר?

- ת. זה לא נודניק אם תרמז לו שאתה רוצה לדבר איתו אחרי זה, הגיע לכאן איזה אברך ואמר שהוא מאוד מרוצה מהמקום כאן ורק מפריע לו דבר אחד שהוא רואה לפעמים אנשים מדברים באמצע התפילה, ולכן הוא ביקש מהשמש שיעשה גורלות שמי שלא מדבר בתפילה ארבעים יום יכנס להגרלה על כרטיס טיסה לאומאן והוא ישלם את זה.

כל מי שבא לגייס צדקה.

- אני חושב שעכשיו זו רק השנה הראשונה שהתחילו באמת לקמפיין, לראשונה כולם באמת התגייסו לאסוף צדקה, זה דבר עצום מאוד.

ש. מה עושים שאנשים אומרים תחזור אלי מחר, האם שווה להתקשר למחרת שוב?

- ת. אני לא יכול לענות לך על זה, פעם זה כן טוב לחזור אליו ופעם זה לא טוב.

ש. האם כל שנה יהיה קמפיין?

- ת. אני מאוד רוצה שפעם בשנה ילכו כולם לאסוף צדקה.
- אני חושב שאפשר להרגיש את הקדושה והזיכוכ שיש אחרי שמגייסים כסף ומתבזים.

ש. אם מישוהו אומר לי שאין לו כעת כסף בכלל אבל לא נעים לו ממני לכן הוא יתן לי קצת, האם להגיד לו שלא יתן?

- ת. מה פתאום, קח ממנו, כי על ידי זה שתקח ממנו צדקה הוא יקבל שפע גדול מהשמים, אתה עוזר לו בזה.

אחרי דף צט.

- הדפים שלומדים בימים אלו לומדים בכולל שנה שלימה, בשר בחלב תערוכות. עוד יש לשואל איזה שאלות.

ש. אברך ביקש לשאול, שהוא ראה שראש הישיבה כתב לאברך שלא יקנה איזה כלי לבן שלו כי אי אפשר לחסום את זה, אבל האברך טוען שיש לו דרך לחסום, האם הוא יכול לקנות?

- ת. אם זה כשר שיקנה, אם יש הכשר אין כאן שאלה, ואם אין הכשר מה אתה שואל, הרי אתה יודע טוב טוב מה אני חושב על כל המכשירים האלו עם שאלות, ואם אתה רוצה ללחוץ כדי לקבל היתר מסויים, אל תשאל, כל

מי ששואל כי הוא רוצה באמת לדעת תשובה יקבל את התשובה שקונים רק עם הכשר אבל מי ששואל ורוצה לשמוע את התשובה שהוא רוצה לשמוע, הוא באמת ישמע מה שהוא רוצה לשמוע, אני אף פעם לא מכריח אנשים מה לעשות, אם הוא ירצה לשמוע שמותר לו הוא ישמע את זה, ושלא ישלח אותך לשאול שיבוא בעצמו.

- שבוע שעבר הגיע אלי איש חשוב מאוד, מישוהו שכבר מחתן את ילדיו, הוא תמיד היה בטוח שהוא לא צריך סינון על הטלפון שלו, כי הוא לא ראה מעולם ראייה אסורה, מאז שהיה בחור צעיר הוא לא נכשל בראיות אסורות, ושבוע שעבר הוא התחנן שרוצה לדבר איתי כמה דקות, הוא התחיל לבכות וסיפר שהוא נפל כל כך עמוק הוא לא מאמין על עצמו עד כמה הוא נפל, הקשבתי לו את הוידוי דברים שלו וחיזקתי אותו, אבל אני לא מבין למה הוא לא חשב שזה לא יגיע אליו...

ש. אם אברך שאל משהו מהמורה דרך והוא חושב שחסר למורה דרך עוד מידע על זה, האם לקבל בפשיטות מה שענו לו או שיגיד את המידע הנוסף שיש לו?

- ת. שישוחח וילבן את הענין ויגיד את כל מה שיש לו להגיד.
- יש לי גם שאלות לשאול, האם אני יכול לשאול אתכם, יש לי שאלות קשות אני יכול לשאול?
- אני רוצה לשמוע את דעתכם, מה לעשות עם אברך שחושב שהוא מאוד מבין איך לחנך את ילדיו, וילדיו לומדים כאן במוסדות והוא בעצמו גם נהנה מהקהילה כאן ומהשיעורים, אבל הוא חושב שמותר לאבא שיהיה לו סמארטפון והוא שם על זה סינון שהוא חושב שזה סינון מצויין, אבל אני יודע שכל ילדיו כבר נכשלו בעבירות על ידי הטלפון שלו, האם אני צריך להגיד לו את זה או לא, אתם שואלים אותי שאלות, עכשיו אני רוצה לשאול אתכם.

ש. לכאורה כשמישהו מגיע לשאול למה שלא ישמע את התשובה האמיתית?

- ת. כך היה אצל רבינו, כשר' אהרן רב העיר ברסלב הגיע לשאול אם לבוא לראש השנה ענה לו רבינו שהוא צריך להישאר בעירו ברסלב, ואחרי זה בכה רבינו על זה שלא הגיע, כי רבינו כבר אמר מספיק ברור שאין יותר גדול מראש השנה שלו, והיו צריכים להבין שאין מה לשאול, וכשמגיעים לשאול ורוצים להוציא היתר להישאר בבית יקבלו היתר להישאר בבית, אותו דבר זה בטכנולוגיה אני אומר מספיק ברור בדרשות שאסור להחזיק שום כלי עם חשש איסור, ואין מה לשאול, מי שמגיע לשאול כדי לקבל היתר אז הוא ישמע מה שהוא רוצה לשמוע...

ש. איך ר' נתן כן הצליח לשמוע מרבינו שלא יקבל רבנות?

- ת. ר' נתן סיפר לרבינו שחמיו מציע לו להיות רב באחד הערים שלו, אמר לו רבינו 'נו', והכוונה היתה שיקבל את הרבנות, שאל ר' נתן את רבינו, האם רבינו מתכוון באמת לכך, ענה לו רבינו כן, ושאל שוב האם רבינו מתכוון באמת באמת לכך, אמר לו רבינו 'לא', שלא יקבל את הרבנות. אבל אל תקחו מזה כלל שבכל פעם צריך לשאול שוב ושוב אם מתכוונים לכך באמת, כי ר' נתן לא הגיע לשאול בדעה שרצה לשמוע לקבל את הרבנות, ר' נתן סיפר לרבינו את כל מה שעבר עליו, וסיפר בין הדברים שחמיו גם אמר לו להיות רב בעיר גדולה, ואמר לו רבינו 'נו', זה היה כמו שיחה ביניהם שרבינו בחן אותו למה לא חשב לקבל את הרבנות, ולכן כששאל מה דעת רבינו באמת קיבל תשובה אמיתית, אין להיכנס מזה לנערוו"ן שבכל תשובה צריך לשאול שוב ושוב אם מתכוונים לזה באמת, כשר' אהרן הגיע לשאול את רבינו אם לבוא לאומאן לא ענה לו רבינו שיבוא לאומאן כי רבינו שמע את שאלתו איך שהוא משכנע את רבינו שראשי הקהילה אמרו לו לא לבוא ולכן לא שמע תשובה ברורה.

לכאורה צריך להגיד לו.

- אז אני אוסיף ואשאל עוד, אני כבר אמרתי בעבר לאברך הזה כל מיני דברים, והוא תמיד התווכח איתי והסביר לי שאני לא צודק, האם עדיין יש טעם להגיד לו, זה לא בדיחה מה שאני אומר לכם, אני שומע מהילדים והבחורים מה שהם רואים בטלפון של אביהם, ונחרט במוח שלהם איזה ראייה אסורה, ומשהו קורה להם, לחלק מהילדים זה יכול להתפרץ כהתקף זעם ולחלק זה מתפרץ בצורה אחרת.
- אפשר להגיד כל הזמן, שזה וזה כשר, ויש לו סינון טוב, אבל אפשר גם להגיד את האמת שהילדים יכולים לפרוץ את כל הסינונים האלו, אני לא יכול לגלות לכם את כל הפטנטים שהנערים מספרים לי, הגמרא מספרת [בבא בתרא פט:] שר' יוחנן רצה שאנשים יזהרו מהרמאים והגנבים לכן רצה לגלות את כל הטריקים שהגנבים עושים, אבל לא רצה שעל ידי זה אנשים יתחילו לגנוב, ולכן אמר 'אוי לי אם אומר אוי לי אם לא אומר', אני גם לא יכול להגיד לכם את כל הטריקים שהילדים שלכם עושים, אבל אני רוצה שתדעו שלילדים שלכם יש את כל הדרכים לפרוץ את הטלפונים שלכם, הרבה ילדים נושרים ונופלים ונכשלים ל"ע, אבל הגרוע ביותר זה שהוא נופל על ידי אבא שלו שרוצה להיות ירא שמים.

ש. מה הסיבה שאנשים יכולים להגיד לעצמם שהם לא צריכים סינון והם שומרים על עצמם?

- ת. חז"ל מספרים כבר דבר כזה במסכת שבת [דף יב:], חז"ל תיקנו שלא לקרות בשבת לאור הנר כדי שלא יטה, ור' ישמעאל בן אלישע אמר אני אקרא ולא אטה, הוא היה בטוח בעצמו שלא יטה את הנר, ובסוף קרא והטה, וכתב על פנקסו 'לכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמינה', ואמר 'כמה גדולים דברי חכמים', כל גדר שגדולי הדור קובעים חייב להיות גדר חזק ואמיץ.

ת. הסיפור היה ככה, באמצע החורף ארי סחב אותי למנהטן לקומה שבעים בבנין ענק, ואמר לי שהגביר הזה יכול לשלם את כל החובות ולתת עוד כמה בנינים כאן ובארץ ישראל, וישבתי איתו וסיפרתי לו על המוסדות שלנו, ואיך אנחנו מנהלים את הישיבה וכו', והוא שאל מה הוא יכול לעזור, וסיפרתי לו שוב את החשיבות של המוסד וכו', הוא אמר לי: אני רואה שאתה רב צעיר ואתה עוד לא יודע איך לבקש, אני אחשוב ואעדכן אותך. הוא עדיין חושב... אבל אמרתי לארי שאני יותר נהנה מזה שהוא לא נתן, כי כעת יש לי סיפור יפה לספר בשיעורים שאסור לסמוך על בן אדם ויש להתפלל רק להקב"ה, ולגופו של שאלה אולי באמת אני צריך ללמוד איך לבקש כסף מאנשים למוסדות.

יש איזה בדיחה יהודית ישנה, על אינסטלטור אחד שהלך לתקן באיזה בית, ואחרי שסיים לתקן שאל אותו בעל הבית כמה זה עולה, הוא ענה שהצינור עלה לו כך וכך, והברגים כך וכך, והברז כך וכך, והגומיות כך וכך, והוא מבקש שיתן לו עוד משהו על העבודה, ענה לו בעל הבית שוב כמה אני חייב לך, ושוב ענה לו את כל החשבון, וכך הם רבו שעות ביניהם... אותו דבר לא ידעתי מה להגיד לבן אדם אחרי שסיפרתי לו חצי שעה על הקהילה, האם להגיד לו שיתן לי שמונה עשרה דולר לשדכנות...

מספרים שפעם הגיע להרה"ק מסאטמאר זי"ע ובכה את אשר על לבו שיש לו חובות עצומים והוא צריך לחתן את בתו, שאלו הצדיק כמה זה עולה, וענה שזה עולה עשרים אלף דולר, והוציא הצדיק ונתן לו תשע עשרה אלף דולר, שאלו את הרבי למה לא נתן לו כל העשרים, ואמר שהוא לא רוצה שהיהודי ילך כל הזמן עם מצפון למה לא ביקש שלושים אלף, לכן נתן רק תשע עשרה וכך היהודי יבין שבין כה הצדיק לא היה יכול לתת לו יותר.

- ר' אברהם ב"ר נחמן היה אומר: איך אפשר לענות לבן אדם מה לעשות, אפשר רק לחזק את האדם שילך ויתבודד וישיח את לבו עם הקב"ה וכך ידע מה לעשות.
- ביום ראשון [כ"ו אב] יחול יומא דהילולא של הרה"ק מסאטמאר זי"ע, ומספרים שאנשים שאלו אותו אחרי המלחמה היכן לגור, כל העולם היה במהפכה גדולה, והצדיק ענה: אני לא יכול לענות כלום, אני בעצמי לא יודע היכן לגור.
- שאלו אותי לאחרונה שאלה, ששלשה אנשים נאספו יחד והם מספרים זה לזה שלכולם היתה אותה שאלה ושאלו את ראש הישיבה, לאחד ענה ראש הישיבה כן, ולאחד ענה לא, ולשלישי הוא ענה ככה ככה, איך זה יכול להיות. הם שאלו אותה שאלה, אבל כל אחד שאל את זה אחרת, למשל אם שואלים האם 'צריך' לעשות כך וכך, הוא ישמע שלא צריך, אם ישאל האם 'מותר' לעשות כך וכך, הוא ישמע שמותר, ואם ישאל האם 'לעשות' כך וכך, הוא ישמע ככה ככה.

ש. גם כשעושים התבודדות והוא שואל את הקב"ה מה לעשות, בסוף יש לאדם את הדעה שלו והוא ישמע את התשובה שהוא רוצה לשמוע?

- ת. אז הוא צריך לבקש גם על זה לבד, ויבקש מהקב"ה שרוצה להיות בטל אליו, ולעשות רק את רצונו יתברך. כפי שרבינו מספר בסיפורי מעשיות [מעשה דחגר], שנכדו של החיגר הלך לקבר זקינו ושאל לו אם להשתמש בספר, כי הוא מרגיש שהוא צריך להשתמש ואינו יודע אם הרגשה זו מצד הקדושה.

ש. מספרים שגביר גדול אמר לראש ישיבה שהוא מוכן לתת סכום שיגידו לו כמה לתת וראש הישיבה אמר שהוא מבקש מהקב"ה, האם זה נכון, והאם באמת כך צריך לנהוג?